

MARISTA HELYEK

1. FOURVIÈRE

Notre-Dame de Fourvière

Lyonban Fourvière dombként (latinul forum vetus, régi fórum) említik azt a helyet, ahol a Fórum volt, a színház és a római vallási helyek. A kereszténység létrejötte után nyilvánvaló volt, hogy templomok épüljenek a keresztények számára. A jelenlegi bazilika együttesben, a Fourvière-en, megtalálható az egykori szentély, melyet érdemes megnézni. 1168 óta létezik; többször lerombolták és újjáépítették. De a Fourvière dombján lévő Mária kultusz központjaként marad fenn. Ez a szentély a történelmi események során nagy jelentőségű lett, amikor az ott élők Máriát hívták segítségül, a Szűz pedig néhány csodás jellel válaszolt. (A XVII. századi pestisjárvány 7 /) Innen ered az, hogy először szeptember 8-át, majd pedig december 8-át, a Fény ünnepét, különös méltósággal vették körül.

Bent a bazilikában találjuk a Fourvière-i Miasszonyunkat, ami egy egy méter magas fa szobor. 1598-ból való. Az eredeti szobrot, a fekete madonnát, 1562-ben a protestánsok megsemmisítették. A legenda szerint ez Szent Lukácsé volt, melyet Szent Polikárp, Szent János tanítványa küldött Galliába. Kultuszát Szent Pothin virágoztatta fel, a Saint Nizier kriptában, majd pedig a XVII. században a szobor a dombra kerül. A Szűz jelenléte a dombon nagyon átható. Buzgó kultusszal veszik körül. Érdemes itt kihangsúlyoznunk, hogy az Evangéliumot először János apostol és evangélista tanítványai hozták el ide, annak az apostolnak tanítványai, akire Jézus Máriát, édesanyját bízta.

1852-ben kibővítik a kápolnát, és a tornyára Fabisch szobrász aranyozott szobrát helyezik, mely látható Lyon városából. A jelenlegi nagy bazilika építése csak 1872-ben veszik kezdetét, közvetlenül a kis szentély mellett. Köszönetképpen, mivel az 1870-es háború során Mária megvédte a várost.

A Maristák

A szeminaristák és a fiatal papok 1816. július 23-án (vagyis még a régi szentélybe) mennek föl a Fourvière-re. Tizenketten vannak, közülük nyolcat előző nap szenteltek pappá. Azért jönnek, hogy a Szűz lábai elé helyezték azt a tervet, ami szeminárium éveik alatt érlelődött bennük. Már aláírtak ígéretüket, mely által többé-kevésbé szorosán kapcsolódnak ahhoz a Mária Társasághoz, melynek alapításáról álmodnak. Ezen a július 23-án, mielőtt elválnának egymástól, szeretnének valami konkrétabb gesztust tenni, és tervüket és személyüket Máriának kívánják szentelni: ünnepélyesen elköteleződnek, hogy minden erejükkel a Társaság létrejöttén dolgoznak. A Marista Atyák ebben a gesztusban látják a Mária Társaság első hivatalos mozzanatát, és július 23-át tekintik Intézményük alapítási dátumának.

Mi, Marista Testvérek, a Rend alapítás dátumának mindig 1817. január 2-át tekintettük: valójában ezen a napon szerveződött meg az első Marista Testvérekből álló közösség, amikor Jean-Marie Granjon és Jean-Baptiste Audras La Valla-ba költöznek, hogy Szent. M. Champagnat vezetése alatt közösen éljenek.

De mit jelent akkor számunkra ez az 1816. július 23-án tett gesztus? Vajon érinti ez valami módon Rendünket? Nézzük a tényeket. Tizenketten vannak, akik elhozzák Máriához a jövőről való álmaikat, eszményüket, elköteleződésüket. Itt van:

Jean-Claude Courveille, akit a terv ösztönzőjének tekintenek; ő misézik és ő áldoztatja meg testvéreit; Jean-Claude Colin, a Társaság első Elöljárója, akit a Marista Atyák alapítójának és Szabályzatuk szerzőjének tekintenek; Marcellin Champagnat, a Marista Testvérek alapítója; Etienne Déclas és Etienne Terraillon, a tizenkettőből csak ők ketten voltak azok, akik Colin et Champagnat Atyákkal, később fogadalmat tettek a Mária Társaságban.

Mondhatjuk, hogy ez az 1816. július 23-i dátum történelmünk részét alkotja: Marcellin Champagnat ünnepélyes elköteleződésére emlékeztet, a Testvérek műve iránt. Ez a július 23-a, ami a Mária Társaság első hivatalos aktusát pecsételi meg, Rendünk első hivatalos Szűz Máriának való szentelését is megpecsételi. Az Alapítók szellemében, a Testvérek ága a Társasághoz tartozik, akár azért, mert ők is akarták ezt, akár azért, mert elfogadták, és közülük az egyikre bízták annak létrehozását.

2. HERMITAGE

Champagnat Atya, útban Saint-Chamondba felé, sokszor pillantott arra a völgyre, amelyben l'Hermitage épülete áll, és sokszor szólt így magában: «Itt eléggé magányos lenne a noviciátusi ház, teljesen nyugodt, a tanulmányokra nagyon is alkalmas; ha Isten megáld minket, itt jó helyünk lenne». Mindamellet, mielőtt erre az elhatározásra jutott volna, két legfőbb Testvérel bejárta a környéket, hogy megbizonyosodjon, nincs-e valami jobb ennél. Miután mindent megnéztek és megvizsgáltak, nem találtak semmi megfelelőbbet egy szerzetesi ház számára. A l'Hermitage völgyének, melyet a Gier szép vizei osztanak ketté és öntöznek, melyet kelet és nyugat felé a hegyek félkörben zárnak le, és szinte a csúcsig zöld növények, vagy tölgyek és gyümölcsfák borítanak, valóban bájos fekvése van, és az egyik legkellemesebb vidék, különösen tavasszal és nyáron. A hely azonban túl szűk, ami nem teszi lehetővé, hogy itt egy nagyszámú közösség kibontakozzon; huzatos és a vizek miatt állandóan nedves, ami nem kedvez a gyenge temperamentumoknak és a tanítás fáradalmaitól meggyengült egészségnek; ezek az okok később arra indítják őt, hogy a Rend fő épületét máshol helyezze el. (vie Père Champagnat par FJB, chapitre 12, Construction de la maison de l'Hermitage. [Champagnat Atya élete, FJB, 12. fejezet, a l'Hermitage házána felépítése])

A fenti szöveg felidézi a Maristák történetében azt, amikor megvásárolták azt a helyet, ahol a l'Hermitage felépült. Marcellin 1816 augusztusától La Vallaban van. Kis közössége növekszik, és La Valla-ban már kénytelen kibővíteni a házat. Marcellin 1824. május 13-án vásárolja meg a l'Hermitage területét, hogy felépítse a házat. Októberben elkészül a ház építésének nagy munkája. A nagy hideg beálta előtt tető alá kerül. Novemberben testvérek egy csoportja La Vallaban marad; a másik csoport a l'Hermitage-ban van, hogy befejezze a munkálatokat. 1825-ben pedig a Marista Testvérek elfoglalják helyüket a N. D. de l'Hermitage-ban. A közösség ekkor 20 testvérből és 10 jelölből áll; az iskolákban ekkor 22 Testvér van.

A ND de l'Hermitage háza ma is ugyanaz. A « magja » az, amit Marcellin, első társaival épített fel. Családi ház, a testvéri közösség háza, e helyről, a természettől adott anyagokból: A kivájt és megmunkált szikla, a Gier kavicsai, a patak partjának földje, a környező fákból készült oszlopok és deszkák. Ha a Miasszonyunk házat építjük, akkor a hit sziklájára építjük életünket. « Íme, milyen jó és milyen gyönyörűséges, ha együtt laknak a testvérek ! » (Zsolt 132,1)

Az első közösség terme – melyben 1958-ban festett freskók találhatóak – Közösségi terem, az új Rend első nagy közös döntéseinek helyszíne. A vita és a megbeszélések helye, az imádság helye, s az a hely, ahol Máriához, Édesanyánkhöz folyamodtak. Ezen a helyen válságos pillanatok, örömök, szenvedések játszódtak le, könnyek fakadtak. ... Marcellin 1840 májusában a Testvérek előtt felolvassa lelki végrendeletét. A művész szemünk elé állította az Evangéliumnak azokat a legfontosabb pontjait, melyeket Marcellin megélt, és a Maristák máriás attitűdjeit. « Úgy szeressétek egymást, mint ahogy Jézus Krisztus szeretett titeket. Legyetek egy szív és egy lélek. Hogy ugyanazt mondhassák el Mária Kistestvéreiről, mint amit az első keresztényekről: Nézzétek, mennyire szeretik egymást... » (TS)

Marcellin szobája, melyet helyreállítottak, és valódi értékére emeltek, a saját kezével felépített ház szívében. Mint előretolt állás, ahonnan a világot szemlélik, megnyílnak a világ számára. Bizonyára a pihenés helye is, de az imádság, a döntések helye is. ... Marcellin e helyen halt meg 1840. június 6-án, kimerülten, Testvérei körében. Ennek a szobának visszaadták a föld és a kövek színét, melyek Marcellin gyökereiről dalolnak, e helyen, ahol szeretetből egész életét adta. Ma ez előtt a szoba előtt egy előtér van, melyben Marcellint és François Testvért mutatják be. Ő Marcellin közvetlen közelében élt, ő volt missziójának és karizmájának örököse, elhatározta, hogy «Marcellin eleven képmása lesz!» «Isten dicsősége és Mária tisztelete legyen egyetlen célotok és minden törekvésetek.» (TS)

A marista útvonal: melyen keresztül a ház, és a Mária Kistestvéreinek Rendje felépítésének történetébe lépünk be; Máriával, aki mindennek alapítója és ihletője volt. Melyen keresztül megnyílnak a marista misszióra a mai világban, a nevelés és az Evangélium által egybegyűjtött testvéri közösség missziójába; számos világi maristával megosztott misszió ez. « Kedves Testvérek, Mária Testvérei, az legyen dicsőségetek, hogy Jézus Krisztushoz hasonlóan éltek, és őt követitek. A Magváltó Jézus töltsön be minket lelkével, az Ő bölcsessége vezessen titeket mindabban, amit az Ő dicsőségére tesztek.» (LC, 63, 27-30)

A misszió terme, mely kiemelkedik, előrehajol, megnyílik a világ felé, az evangelizáció új földjeit fedezi fel. A megbeszélés, megosztás időszakai, olyan hely, ahol átmenőben vannak, hogy elvigyék az Örömhírt másoknak. ... «Ahhoz, hogy a gyermekeket jól neveljük, szenvedélyesen kell szeretnünk Jézus Krisztust.» (M. C. Vie p 556)

Szent József udvar az az új fedett tér, ahonnan a ház minden része felé vezető utak nyílnak; a találkozás, a befogadás, a beszélgetés helye; mint Názáretben, családias szellemben élünk. «Nagyon édes vigasztalást jelent számomra, hogy tudom, mindnyájan együtt vagytok, egy szívvel és egy lélekkel... egyedül Isten dicsőségét keresve...». (M. C. Lettres)

3. LA VALLA

Champagnat Abbét, nem sokkal szentelése után, La Valla vikáriusának nevezték ki, erre a népes plébániára, mely Saint-Chamond (Loire) járásban található. Haladéktalanul odamegy, és elfoglalja helyét. Amikor meglátja La Valla tornyát, alázattal telve borul térdre, bocsánatot kér Istentől bűneiért, és esedezve kéri, ne engedje, hogy hibái akadályt jelentsenek szolgálata sikerében. Ezután Jézusnak és Máriának ajánlja mindazokat a lelkeket, akiket majd rábíznak, és őket kéri, hogy áldják meg munkáit, és mindazt, amit tenni kíván Isten dicsőségére és a lelkek üdvére.

La Valla plébániája, mely Pila hegyének lejtőjén és a hegyszorosokban fekszik, egyike azoknak a plébániáknak, melyeket a legkínosabb és legnehezebb ellátni. Kétezer lelkes népessége nagyrészt a mély völgyekben, vagy a meredek hegyormokon van elszórva. Ennek a plébániának fekvését lehetetlen pontos fogalmakkal leírni. Bármelyik oldalon járunk is, csak emelkedők, lejtők, sziklák, szakadékok. Több tanya, melyek a Pila

hegyszorosainak mélyén helyezkednek el, másfél órányi távolságra a parókiától, szinte megközelíthetetlen volt, mivel akkoriban még oda vezető járható út sem volt.

La Valla lakói jóságosak voltak, telve hittel, de nagyon egyszerűek és nagyon tudatlanok. Több oka is volt ennek a tudatlanságnak, melyekből a legtöbb éppen a vidék helyzetéből fakadt; az ott lakók legnagyobb része, mivel szétszórva élt, és szinte elveszve a távol eső, nehezen megközelíthető helyeken, csak ritkán jött el a templomba. A plébános urat, aki bár jó pap volt, nem szerették; egy beszédhiba nem tette lehetővé, hogy úgy taníthassa népét, ahogyan az szükséges lett volna, tanításait keservessé tette ez, a hallgatósága számára pedig éppen ezért nem volt túl gyümölcsöző. Végül, a fiúknak nem volt tanítójuk. Ilyen volt annak a plébániának fizikai és erkölcsi helyzete, ahová M. Champagnat Atyát küldték. Őt nem rémítette meg a dolgok ilyen állása: a Gondviselésre bízva magát azonnal munkához látott, hogy a rábízott területet művelésre alkalmassá tegye. (vie père Champagnat, chapitre 4)

Időbeli hivatkozási pontok

La Valla en Gier legelső, XI. századi templomának nyomait ma is megtalálhatjuk a Községháza helyén, ezt teljes egészében újjáépítették a XV. században.

A plébánia Toil Uradalmának birtoka volt, ami magába foglalta La Valla en Giert és Bessat-t. Ezt a templomot, melyet az összeomlás fenyegetett, a XIX. században lebontják, ami lehetővé teszi a 2. számú megyei út új nyomvonalát. Az új templomot 1849-ben szentelik fel, a községháza terét 1870 és 1873 között alakítják ki.

A községháza terének kialakításának újabb munkálatai során, 1997-ben, archeológiai ásatásokat végeztek, melynek során feltárták az egykori templom körüli temető maradványait és csontokat találtak. La Valla en Gier községben mély nyomot hagyott **Marcellin Champagnat** személyisége, aki 1816-ban, La Valla en Gier Vikáriusa volt. Itt alapítja meg 1817-ben a Marista Testvérek Rendjét, és abba az épületbe helyezi el, ami a jelenlegi iskolának ad helyet.

Úgy tűnik, a község lakóinak emlékezetébe bevésődött egy történelmi esemény: 1829-ben 595 hektárnyi erdőt osztottak fel a község családfelei között, ami a község dél-keleti részének egész sajátos parcellázáshoz vezetett.

A községnek két történelmi jelentőségű épülete van:

- A **Renaissance Kút**, mely a XVI. századból való, ez a Rocheclaine Központban, a Községházával szemben van.
- Az **Eytra Kápolna (Irgalmas Miasszonyunk)**, Mária szentély, melyet St Marcellin állított helyre.

LA VALLA ELSŐ TESTVÉREI

M. Champagnat, aki a legjobb szándékokat látta ebben a két személyben, úgy gondolta, hozzáfoghat művéhez. De hol találjon megfelelő helyiséget, ahol elhelyezhetné két tanítványát? Egy kis házat, eléggé közel a plébániához, el akartak adni. Tétovázás nélkül megvásárolta, bár pénze egyáltalán nem volt. Ez a ház tökéletesen megfelelt neki, két szempontból is: mivel a plébánia mellett volt, ami azzal az előnnyel járt számára, hogy különösebb probléma nélkül irányítsa és tanítsa ezeket a fiatal embereket; és mivel az ár nem volt túl magas. Megszerezte tehát, egy kis kerttel és a hozzá tartozó földdel, 1600 Frank áráért, amit kölcsönként, hogy ezt kifizesse. Amint megkötötték a szerződést, ő maga kezdett hozzá, hogy kijavítsa ezt a házat, kitakarítsa, és elhelyezze benne a legfontosabb bútorokat. Két Testvére számára saját kezűleg készített

két kis deszkaágyat, valamint egy kis étkezőasztalt. Ezután bevezette ebbe a kis házba két tanítványát; ez lett Mária Kistestvérei Rendjének a bölcsője. A szegénység látványa mindenütt feltűnt; de a Betlehemi Istálló és a Názáreti Ház szegény volt, Mária gyermekeinek pedig Édesanyjukra kellett hasonlítaniuk, és - egészen a szerzetesi életre való megszületésüktől fogva - az ő szegénységének és alázatának pecsétjét kellett viselniük.

A két novícius 1817. január 2-án vette birtokba a házat, ekkor léptek be a közösségbe, és ezzel vetették meg a Mária Kistestvérei Rendjének alapjait.

La Valla olyan község volt, melyhez sok tanya tartozott. Les Palais, az a hely, ahol Jean Baptiste Montagne élt; Maisonnettes, François Testvér szülőháza. Az iskolai tevékenység kezdetei a tanyákon folytak, a két fiatal Kistestvérrel.

4. MARLHES

Marlhes község a Pilat-hegy kimagasló fennsíkján található, (természetvédelmi területként tartják számon). A község kiterjedése több mint 32 km², tengerszint feletti magassága 800 és 1200 m ingadozik. A telek kemények, olykor nagyon komoly hóviharakkal;

A mezőgazdaság még ma is fontos helyet foglal el itt, a tehéntejtermelésre irányuló gazdasággal. Emellett a községben néhány vállalkozás is található (kőműves, fafeldolgozó, gazdálkodó. ...). A népesség nagy része azonban nem a községben dolgozik, leginkább a Saint-Étienne-ben, és környékén.

A XIX. és XX. században számos fafeldolgozó és egy gyár is működik a l'Allier tanyájától Verne-ig húzóódó a folyó mentén.

A de la Faye-nek nevezett helyen egy kastély állt, mely a de la Faye bárók székhelye volt. A Templomban sétálva felfedezhetjük egy megerősített birtok nyomait, ami egy egykori betegápolórendhez tartozott.

Marlhes-ről 1080-tól tesznek említést e hely történelmi szövegei.

Ez a neogótikus stílusú templom, mely 1888-ban épült, olyan tágas és magas (a torony 1000 m-es magasságban van), mint egy katedrális. olykor «a fennsíkok Katedrálisának» is nevezték. A munkálatokat 1885-ben kezdték meg. A kriptát 1887. december 8-án nyitották meg, a templom felszentelésére pedig 1890-ben került sor. A templom relikviákat őriz, mely egy Szent Fidél ábrázoló viaszszoborban van,

Marlhes Marcellin Champagnat (1789-1840) születési helye. Ő a marista iskolák alapítója, melyek több kontinensen is jelen vannak, 1999. április 18-án avatta őt szentté II. János-Pál Pápa. Rosey tanyáján született, ahol ma egy kápolna áll, ami a marista zarándokutak kiemelkedő helye. A kápolna építése 1955-ben kezdődött, és 1958-ban fejeződött be. A kápolnát Champagnat szülőháza közelében emelték.

Ez a szent pap, akinek életét leírjuk, a Pilat hegyei között lévő Marlhes plébániájának területén született, Saint-Genest-Malifaux járásban, Loire megyében. Ez a plébánia akkoriban Puy en Velay egyházmegyéhez tartozott; de 1801-ben, a Konkordátum idején, leválasztották ettől az egyházmegyétől, és a nagy kiterjedésű Lyoni Egyházmegyéhez csatolták. Marcellin 1789. május 20-án született, és másnap, 21-én, Urunk Mennybemenetelének ünnepén M. Alliot plébános keresztelte meg őt: a Joseph-Benoît-Marcellin nevet adták neki. Keresztapja Marcellin Chirat,

anyai nagybátyja lett, keresztanyja pedig Marguerite Chatelard, aki a családba való beházasodás révén volt unokatestvére. Édesapja neve Jean-Baptiste Champagnat, édesanyja Marie Chirac; hat gyermekük volt, három fiú és három leány. Marcellin, akiről ez a történet szól, a legfiatalabb volt, és mind között az utolsó. A Gondviselés, aki egy olyan rend alapítására szánta, melynek sajátos vonása az alázat és egyszerűség, célja pedig a vidéki gyermekek keresztény nevelése, ilyen szerény körülmények között akarta, hogy világra jöjjön, egy szegény vidéken, olyan emberek közé, akik mélyen vallásosak voltak, de faragatlanok és tudatlanok; hogy tapasztalatból ismerje azokat a szükségeket, melyeket enyhítenie kell, azoknak erkölcsseit és jellemét, akiknek később tanítókat kell adnia.

Édesapja nagyon jó ítélőképességgel rendelkezett, és jól tájékozott volt saját koráról és saját vidékéről; okossága és engesztelő jelleme által képes volt elnyerni a plébánia minden lakójának elismerését; a közöttük támadó nézeteltérésekben ő volt döntőbírójuk; mivel mindenki az ő döntésére és közismert feddhetetlenségére hivatkozott. Édesanyja, egy szilárd jellemű asszony, bölcsen gazdálkodva és tökéletes rendben vezette házá és háza népét. A szilárd jámborságot egy hűséges feleség és egy jó anya erényeivel kapcsolta össze: házában rendben tartása és gyermekeinek nevelése volt minden gondja. Teljesen átadva magát kötelességeinek, olyan visszavonult éltetett élt, hogy alig ismerte tanyájának házait, ami pedig csak húsz otthonból állt. A szomszédasszonyok gyakran fordultak hozzá gondjaikkal, kétségeikkel, mindazokkal a szükségekkel, melyek között éltek; és soha nem mentek el tőle anélkül, hogy bizonyoságot ne szereztek volna irgalmas szeretetéről, okosságáról, bölcsességéről, és ne vittek volna magukkal valami vigasztalást és egy kis bátorítást. Keveset beszélt, mivel soha nem kérdezősködött arról, ami a faluban, vagy az egyes embereknél történt. Kedvenc jellegéje az volt, hogy azzal kell törődnünk, hogy saját életünket és a ránk bízottak viselkedését helyesen rendezzük el, és nem másokéval kell foglalkoznunk, sem pedig olyan ügyekkel, amik nem ránk vonatkoznak. Ez a jó édesanya sok kiváló tulajdonsága mellett a Szent Szűz nagy tisztelője is volt: minden nap elimádkozta gyermekeivel együtt a rózsafűzért, a szentek életét, vagy más épületes könyvet olvasott, vagy olvastak fel közösen, esténként a család együtt imádkozott; egyébként pedig a magánéletében sok más erény gyakorlatot és jámborságot végzett, amit a Szent Szűz iránti tiszteletből vállalt magára, és hogy pártfogását elnyerje. (Vie Père Champagnat, FJB, chapitre 1)